Wydanie poranne.
„GŁOS NARODU.“
wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień, rano.

PRENUMERATA wynosi W Krakowie: miesięcznie 2, kor. kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 30 hal., za dwurazowe 60 hal.
Na prowincyi: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie niemieckiem: kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA SIĘ 50 hal. miesięcznie Zmiana adresu: 40 ha

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré.

Cena 10 hal.
Osobne prenum... zaś wydanie poranne wyno... miesięcznie w miejsc... z odnoszeniem do domu 1 korona.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 h. Listy pi... śne i przekazy na p... meratę i inseraty, ... do Administracji »G... Narodu«. — Prenum... oprócz upoważniony... gencji przyjmuje ... urząd pocztowy w o... monarchji i w pań... niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej.—Rękopisów redakcja nie zwra... Adres Red.: Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. »Głos Narodu« Kraków. Telefon N. 19.

Nr. 1. Kraków, wtorek dnia 2 stycznia 1906 roku. Rok X.

Z Rosji.

Ogólne położenie.

Petersburg 2 stycznia. (Tel. Wł.) Wiadomości nadchodzące z różnych części cesarstwa, są skąpe, jednakże na ogół brzmią **dosyć spokojnie**. Wieść o wysadzeniu wielkiego mostu kolejowego na Wołdze pod Syzraniem jest dotąd nie potwierdzona. O ile okazałaby się prawdziwą, Syberja byłaby odciętą od Europy.

Z Moskwy.

Petersburg 2 stycznia. (Tel. Wł.) Z Moskwy nadchodzą skąpe relacje o obecnym stanie rzeczy, ale nie ulega wątpliwości, że **rząd stłumił już całkowicie powstanie.**

Moskwa 2 stycznia. (P. a. t.) Banda rewolucjonistów, która się zamknęła w fabryce Prochorowa, poddała się i wydała broń. Władze zawiadomiły mieszkańców dzielnicy Prześna o mającem nastąpić ostrzeliwaniu i wskazały gdzie się mają schronić kobiety i dzieci. Przedmieście to obsadził pułk ...nianowski gwardyi bez ostrzeliwania. Dotychczasowa szkoda w tej dzielnicy wynosi wiele milionów rubli. Wojsko przywraca przerwane połączenia kolejowe.

Z Petersburga.

Berlin 2 stycznia. (Tel. Wł.) Z Petersburga donoszą, że dnia 30 grudnia rewolucjoniści tamtejsi mieli zamiar za pomocą piroksyliny wysadzić w powietrze most petersburski. Policja dowiedziała się wcześnie o tym planie i udaremniła zamach. Aresztowano kilka osób.

Rewolucja na Uralu.

Petersburg 2 stycznia. (Tel. Wł.) O ruchu rewolucyjnym w fabrykach i kopalniach na Uralu ostatni numer „Mołwy“ donosi: Centrem robotniczego ruchu rewolucyjnego jest Złotoust z ogromną fabryką broni i wielką liczbą robotników. Już od tygodnia Złotoust znajduje się w rękach robotników i wybitnych działaczy socjal-rewolucyjnych. Część tych ostatnich przybyła z Berlina. Utworzono rewolucyjny zarząd administracyjny i proklamowano rzecz pospolitą. Nad fabryką powiewa chorągiew czerwona.

Groźba władz gubernjalnych i górniczych, że do Złotoustu będą sprowadzeni kozacy, znajdujący się w najbliższej osadzie w odległości 20 wiorst, nie może być spełnioną ponieważ rewolucyjny rząd oświadczył, że w razie przybliżenia się kozaków wszyscy przedstawiciele władz, uwięzieni przez rewolucjonistów w Złotouście, będą rozstrzelani. Urzędników tych już wyprowadzono raz na plac przy odgłosie bębnów i przy dźwiękach marsyljanki, dla rzekomego wykonania wyroku. Wśród uwięzionych przez rząd rewolucyjny znajduje się naczelnik okręgu górniczego rzecz. rad. stanu Zielencow i jego pomocnik Hertum. Zielencow wysyła do Petersburga telegramy, które mu dyktują rewolucjoniści.

Stanowisko Wittego.

Petersburg 2 stycznia. (Tel. Wł.) Dziennik „Narodne gospodarstwo“ podaje, że nowy minister Achimow jest kuzynem Durnowa, skutkiem czego już na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów przyjdzie do starcia. Dymisja Wittego i zastąpienie go przez Durnowa ma być już tylko kwestją dni.

Budżet państwowy.

Petersburg 2 stycznia. „Słowo“ przynosi kilka dat z budżetu państwowego na ... 1906. Dochody preliminowane są na 2 miliardy rubli, wydatki tylko o 8 milionów niżej niż w roku poprzednim. Na poprawę żołdu żołnierzy wstawiono 19 milionów, na powiększenie policyi 21 milionów. Budowę nowych okrętów wojennych odroczono. Na okręty wojenne już zamówione, wstawiono zamiast 60 tylko 35 milionów rubli. Na pokrycie kosztów wojny wstawiono zamiast 600 tylko 400 milionów, które mają być pokryte świeżą emisją.

Powstanie Łotyszów.

Petersburg 2 stycznia. „Nowoje Wremia“ donosi z zachodnio-nadmorskich prowincyi, że zachowanie się Łotyszów zdaje się wskazywać, iż należy oczekiwać ogłoszeń łotyskiej republiki W Kurlandyi wojska nie rozpoczęły jeszcze akcyi. Z Jelec donoszą pod datą 29 grudnia, że aresztowano tam 10 członków komitetu strejkowego, poczem ruch kolejowy został podjęty.

Ryga 2 stycznia. (P. a. t.) W łotyskich częściach prowincji zachodnio nadmorskich objawiają się pewne oznaki uspokojenia. Znaczniejszych wydarzeń w ostatnim czasie nie było. Strejk kolejarzy i rzeźników w Rydze trwa dalej. Przeciw powstańcom wyruszyło wojsko z Dwelka i Dźwińska. Ściga ono bandy powstańców, agitatorów i rząd wybrany przez nich. — Rewolucyjna propaganda przenosi się do północnej części Inflant, gdzie powstańcy plądrują dobra. Przybył tu generał-gubernator.

Berlin 2 stycznia. (Tel. Wł.) Z Rygi donoszą, że w mieście panuje względny spokój. Policja zaaresztowała tam wiele osób.

Z Kijowa.

Berlin 2 stycznia. (Tel. Wł.) Z Kijowa donoszą, że komendant Kasatin, który niedawno kazał strzelać do robotników, jako umysłowo chory pomieszczony został w szpitalu wojskowym.

Policja aresztowała na jednem przedmieściu przeszło 70 chuliganów, zamykając całą dzielnicę ośmioma kompaniami piechot...
czas aresztowań znaleziono wiele broni, ...
brano. W samem mieście panuje spok...
czenie telegraficzne z Moskwą, Połtawą ...
każem jest jeszcze ciągle przerwane.

W okolicy Kijowa przychodzi do z...
agrarnych.

Z Częstochowy.

Katowice 2 stycznia. (Tel. Wł.) D...
tutejsze donoszą, że w Częstochowie w ...
sylwestrowy **przyszło do starcia międz...**
skiem a publicznością wychodzącą z k...
Zginęło 5 robotników.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CH...

Kraków, ...

Na sylwestra odbyły się ...
dniu Nieszpory we wszystkic...
kowskich. W kościele OO. Fra...
ry odprawił ks. prałat dr. Czesław...
po kazaniu ks. prof. Slepickiego k...
brował biskup Sufragan ks. Anato...
W kościele Marjackim Nieszp...
ks. Kamieński, kazanie wygłosił O. ...
nicki ,gwardian OO. Reformatów, ko...
Deum“ odprawił arcypresbiter ks. p...
mieński. W kościele OO. Dominikano...
celebrował przeor O. Piotr Żaczek. W...
świątynie były przepełnione.

* * *

Wieczorem mieszkańcy naszego miast...
rali się przeważnie w ogniskach domowyc...
lokalach Stowarzyszeń.

W Resursie urzędniczej zebrało się ...
400 osób, przy dźwiękach muzyki 56 pp. —
nocy składał życzenia prezes p. Edmund ...
siewisz. Zabawa przeciągnęła się do rana.

W Stow. kupców i młodzieży handl...
była się zabawa sylwestrowa, podczas któ...
nocy przywitano Rok Nowy wzajemnem...
niami. poczem bawiono się przy dźwiękac...
ki wojskowej.

Podobnież odbyła się zabawa sylwest...
„Kasynie wojskowem“ gdzie o północy p...
Nowy Rok hymnem cesarskim.

Muzyka kościelna. Wczoraj w No...
chór akademicki pod batutą p. B. Wal...
podczas sumy w kościele św. Anny o...
szereg kolęd, układu dyrygenta.

Wieczornica w „Sokole“ odbyła się ...
na cześć młodzieży sokolskiej z Królestwa...
której „Sokół“ krakowski wystąpił z ...
gimnastycznym wybitniejszych swych g...
ków. Siłą i zręcznością szczególnie odzna...
druhowie: Miciński i Rudy. Ćwiczenia dzi...
na cztery części: ćwiczenia maczugami, ...
czach, na drączkach i piramidy. — Ćwicze...
bywały się przy dźwiękach muzyki „Sokoła ...
kierunkiem druha Urygi. — Po ćwiczeniach ...
Jejde wygłosił piękny wiersz Jana Czubka ...
żmy się“ i Jarosława Wrhlicky'ego „Nie ...
się“ — wywołując wśród zebranych praw...
entuzjazm.

Podczas uczty prezes Wład. Turski w ...

myin łaście im. Sokolstwa powitał młodzież z róleistwa, poczem odczytano telegramy powitalne z gniazd Sokolich ze Lwowa i z Wadowic, oraz i prezesa całego Związku Sokolego dra Fiszera Lwowa. — Ucztę przeplatano toastami, śpiewa-i pieśni patrjotycznych i produkcjami muzyki Sokola. Zabawa przeciągnęła się do rana.

Opłatek w Stow. kupców i młodzieży handlowej odbył się wielce uroczyście. — W obchodzie ział udział nowomianowany członek honorowy rezydent miasta dr. Leo, duchowni: superior kościoła św. Barbary O. Stanisław Mieloch i O. Jarosław Rejowicz, poseł J. K. Federowicz, starszy ongregacji p. Henryk Schwarz, mecenas dr. St. Rowiński p. St. Szarski, W. Suski, W. Anczyc, Proń i liczni członkowie Stow. z prezesem p. Augustem Porębskim na czele. Po życzeniach przy opłatku całe grono zasiadło do uczty, wśród której pełniono liczne toasty na cześć kupiectwa chrześcijańskiego, duchowieństwa, rodziny i młodzieży handlowej. Przemawiali prezes p. Porębski, prezydent dr. Leo, O. Mieloch, p. Kłosiński, pos. Federowicz, dr. St. Rowiński, p. M. Dutkiewicz, O. Rejowicz, p. Proń i inni. Wśród uczty przygrywała orkiestra smyczkowa 56 p. piechoty. Śpiewano gremjalnie przy akompaniamencie orkiestry. wobec okazale wystrojonej choinki.

Tow. Szkoły ludowej urządziło obchód opłatkowy w sobotę dnia 30 grudnia w sali domu rzeźników. Wobec licznego grona osób przemawiali: ks. ...orz Bandurski, prezes T. S. L. dr. Bandrowski, Małecki i p. Strokowa. Niespodzianką dla ... był zaimprowizowany koncert, w którym ...pili p. Bursa, Issakowicz, Kłosiński i pani ...ller, darzeni hojnymi oklaskami. Ożywio...wa przeciągnęła się późno w noc.

...*j warszawsko-wiedeńskie* podczas świąt ...a z przerwami. Wczoraj 1 bm. do tut... ...ra telegraficznego nadeszła urzędowa de... Centralnego zarządu kolei warszawsko... ...j donosząca,, że na linji tej pociągi są jednakowoż zarząd nie bierze na siebie ...ialności za całość osoby i mienia podró...

...en na scenie. Panna Ewa Łuskina i ...powski w dniu Nowego Roku złożył ... teatru miejskiego sztukę w pięciu ak... „Szopen". Podobny temat opracowała ...ku laty pani Zapolska.

...*tek gołoledzi* w sobotę przed południem ...licy p. Rozalja Laskowa, skutkiem ...lnego wstrząśnienia mózgu, krwo... ...raz okaleczenia na czole. Po opa... ...paczyńskiego, pogotowie ra... ... Pijarskiej do ...

...*ko*. Pogotowie ratunkowe w ... 12 min. 25 w południe wraz ze ... zostało wezwane na ulicę Dietlow... ...zie z dołu ustępowego dało się sły... ...ieck. Po szybkiem rozebraniu ... wydobyć żywego jeszcze noworod... ...półgodzinnem cuceniu przyszło do ...nego. Równocześnie ajent policji p. ... odszukał w tymże domu na II. pię... 23 lat liczącą Marję Wiśniewską, słu... ...tkę i dziecko odwieziono do szpitala św. ...

...ziecko z dołu kloacznego z prawdziwem po...em wydobył strażak Jan Hessel.

...*ację ratunkową* zgłosił się przedwczoraj ...adura, któremu ulicznik zwany Kamy... ...kłym kozikiem zadał 5 ran w głowę ... pierś, dochodzącą aż do płuc. ...zas obu dni świąt stacja opatrzyła 15 ...

... *węgla* w Kraokwie zależne są od woli ... rozwożących węgiel w znaczniejszej wi... ...nierze, niżby się tego spodziewać można ... uzupełnieniu ostatniej naszej notatki na ..., otrzymujemy od jednego z naszych czy... doniesienie, że dnia 23 grudnia, tj. wte... ...akończono obstrukcję na kolei północnej ... węgla ze składu p. Mikołajskiego (ul. ...rozwożonych wozem Nr. 120, musiał za...or. 20 hal. Cenę tę podyktował mu pacho...ro wtedy, gdy węgiel był przeniesiony z ...sypany do paki. Przedsiębiorcy węglowi ...zący się z ukróceniem samowoli pachoł...hodzą na tem najgorzej, gdyż tracą swo...rców.

...*lką awanturę* wywołał wczoraj w Rynku ... śpiew trzech kobiet wychodzących o go... ...pół do szóstej z ulicy Wiślnej. Na upomnienie policjanta aby mniej głośno śpiewały towarzyszący im mężczyzna uważając to za ubliżenie, uderzył policjanta w twarz. Powstało zbiegowisko. Przybiegł drugi policjant do pomocy. Były w robocie szable policjantów, a nawet bagnety żołnierzy z głównego odwachu. Kilka osób zostało pokaleczonych, które na stacji ratunkowej opatrzono niejako gasła. Jednego mężczyznę aresztowano i odprowadzono pod telegraf. Ta „rewolucja" noworoczna na Rynku krak. niezawodnie skończy się w sądzie o zbrodnię gwałtu publicznego i wywołanie zbiegowiska.

Zabłąkany pies. Młody chart przyplątał się do klasztoru OO. Kapucynów i pozostaje tam do odebrania.

Z sali sądowej.

Napad na komisarza policji.

Dokończenie rozprawy o pobicie komisarza dra Tomasika odbyło się w niedzielę przed południem. Przesłuchano kilku świadków co do alibi Zembatego i Konopczyńskiego, oraz na okoliczność, czy Konopczyński był uzbrojony w laskę.

Uczeń szkoły handlowej Świerz, kolega Konopczyńskiego, twierdził, że go widział w krytycznej chwili, ale bez laski, i że Konopczyński w ogóle laski nie nosi. Obrońca dr. Heski postawił wniosek o przesłuchanie dozorcy więziennego, wobec którego oskarżony Ingling zaprzeczał, jakoby dra Tomasika pchnął scyzorykiem w nogę, pomimo, że do czynu tego przyznał się w policji, przed sędzią śledczym i wreszcie przed trybunałem.

Ingling ponownie słuchany, wypiera się poprzednich zeznań.

Obrońca zażądał zbadania stanu umysłowego Inglinga, trybunał jednak odrzucił ten wniosek, gdyż rzeczoznawcy lekarscy już orzekli, że u Inglinga nie spostrzegli żadnego zboczenia umysłowego. Również odrzucono żądanie obrony o wyłączenie sprawy Inglinga od reszty obwinionych i następnie o odroczenie całej rozprawy celem przeprowadzenia wszystkich dotychczas odrzuconych dowodów na rozprawie następnej.

Przy wywodach końcowych obrońcy próbowali osłabić wartość zeznań świadków Bulkiewicza i Parpana.

O godz. 1 m. 35 trybunał udał się na naradę, która trwała całą godzinę, poczem przewodniczący ogłosił wyrok uwalniający od oskarżenia Ferdynanda Zembatego, Jakóba Kuśnierkiewicza, Jana Badacza, Tomasza Gajocha, Antoniego Hackmüllera i Albertynę Zembatą. Natomiast trybunał uznał winnymi zbrodni gwałtu publicznego Feliksa Konopczyńskiego i Władysława Inglinga, skazując pierwszego na jeden rok, drugiego na 10 miesięcy ciężkiego więzienia, obostrzonego postem co 14 dni.

Od wyroku tego prokurator zgłosił zażalenie nieważności z powodu uwolnienia niektórych oskarżonych, zaś obrońca dr Heski zażalenie nieważności przeciw zasądzeniu, oraz odwołanie od wysokiego wymiaru kary co do Konopczyńskiego, a nadto o uwolnienie obu z aresztu śledczego.

Temu ostatniemu żądaniu sprzeciwił się prokurator.

Rozprawa zakończyła się o godzinie 3 popołudniu.

Telegramy.

Wypadek arcyksięcia.

Wiedeń 2 stycznia. Arcyksiążę Karol Franciszek Józef, syn arcyks. Ottona, wczoraj popołudniu złamał na ślizgawce prawą nogę skutkiem upadku spowodowanego przez zderzenie się z drugą osobą. Stan nie budzi obaw. Lekarz towarzystwa ratunkowego opatrzył kontuzję, poczem przewieziono arcyksięcia do domu rodziców.

Odznaczenie ministrów.

Wiedeń 2 stycznia. (Tel. Wł.) Z racji odznaczenia dwóch ministrów pisma wiedeńskie podnoszą, że cesarz pochwala ich działalność w kierunku przeprowadzenia reformy wyborczej.

Wiedeń 2 stycznia. Cesarz nadał prezydentowi ministrów br. Gautschowi wielki krzyż orderu Stefana i ministrowi spraw wewnętrznych Bylandowi wielki krzyż orderu Leopolda.

Nowy Rok na Węgrzech.

Budapeszt 2 stycznia. Jak corocznie zjawiły się wczoraj u prezesów klubów politycznych delegacje członków klubów, przyczem prezesi wygłosili mowy o położeniu politycznem.

Prezydent ministrów br. Fejervary odpowiadając na życzenia członków gabinetu i swoich stronników oświadczył, że musiał usłuchać wezwania cesarza, gdyż koalicja niestety nie chciała utworzyć z swego łona rządu, przez co zapanował zastój w załatwianiu najpilniejszych spraw państwowych. Wyraził on nadzieję, że miłość monarchy dla węgierskiego narodu i wierność Węgier umożliwi zwycięstwo i konstytucyjne rozwiązanie sytuacyi.

Hr. Andrassy na życzenia członków swego klubu oświadczył, że pokojowe rozwiązanie, któreby było honorowem dla narodu węgierskiego, nie zmniejszy wcale powagi króla.

Franciszek Kossuth odpowiedział na życzenia, że wkrótce całe Węgry znajdą się w obozie zwolenników unji personalnej. Na przyszłość można oczekiwać tylko dalszego ciągu walki, gdyż próby kompromisu do niczego nie doprowadziły i nie stworzyły żadnej podstawy do przywrócenia spokoju.

Proces o propagandę przeciwwojskową.

Paryż 2 stycznia. W procesie o propagandę przeciwwojskową skazany został Herve na 4 lata więzienia, Cibot, Vigo i Yvetot na 3 lata, Bousquet na 15 miesięcy. Cipriani i pna Niemieska zostali uwolnieni. Reszta oskarżonych otrzymała kary od 15—6 miesięcy więzienia. Wszyscy oskarżeni skazani zostali na grzywnę 100 fr. Protestowali oni przeciw wyrokowi i rzucali pogróżki przeciw mieszczańskiemu towarzystwu. Opuszczając salę śpiewali zasądzeni pieśń międzynarodową.

Przesilenie w Hiszpanji.

Madryt 2 stycznia. Prezydent ministrów Vega de Armio podał się do dymisyi z powodu różnicy zdań z ministrem spraw wewnętrznych.

Czerniowce 2 stycznia. Świeżo utworzona dyrekcya policyi rozpoczęła swe czynności.

Rzeczy godne zwiedzenia
W KRAKOWIE.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o godz. 10 w niedzielę i święta o godzinie pół do dwunastej przed południem.

Groby zasłużonych (w krypcie na Skałce), grób Skargi (w kościele św. Piotra), oraz skarbiec kościoła N. P. Maryi oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

Muzeum narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godz. 10 —4 za opłatą wejścia 1 K w dnie powszednie (w poniedziałek jednak 2 kor.), w niedziele i święta po 20 hal. od osoby.

Muzeum im. Emeryka hr Czapskiego Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 hal.

Dom i Muzeum Jana Matejki (Floryańska 41) otwarte codziennie od 10 – 4 za opł. 60 hal.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy Floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w., otwarty codziennie od 10 —4 za opłatą 50 h.

Wystawa Towarz. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—5 prócz poniedziałków — Wstęp w niedzielę 40 h., w dnie powszednie 1 kor.

WYDAWCA: dr. Antoni Beaupre
REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY:
Jan Grzywiński.
Drukarnia „Głosu Narodu."
pod zarządem S. Szembeka.